

Nr 407.

Av fru **Nordgren**, om anslag för bidrag åt kommuner och skoldistrikt på landsbygden för läkarundersökningar av skolbarnen m. m.

Vid 1928 års riksdag hemställdes i motion av undertecknad (II: 223) om skyndsamt utredning angående huruvida och efter vilka grunder bidrag av statsmedel skulle kunna utgå till de kommuner, framförallt på landsbygden, som införde regelbundna läkarundersökningar vid folk- och småskolorna. I motiveringen till motionen erinrades om att alltsedan år 1892 statsmedel utgått till läkarundersökningar och läkarvård vid de allmänna läroverken — i årets statsverksproposition har för budgetåret 1935/36 upptagits ett anslag av 98 900 kronor till arvode åt skolläkarna — medan det beträffande folkskolorna i landet helt överlämnats åt kommunerna att ordna denna angelägenhet, utan några som helst anslag från staten. Detta ehuru kravet på en ordnad skolläkarverksamhet vid folkskolorna upprepade gånger framförts från folkskolläraryrkens sida och i trots av att riksdagen vid flera tillfällen i skrivelser begärt utredning och sådana också företagits, ehuru de hittills icke resulterat i några åtgärder.

Ovannämnda motion rönt även en synnerligen välvillig behandling såväl i vederbörande utskott som i riksdagen. Statsutskottet tillstyrkte och båda kamrarna beslöt skrivelse till Kungl. Maj:t, vari begärdes utredning av huruvida och efter vilka grunder bidrag av statsmedel skulle kunna utgå till kommuner och skoldistrikt på landsbygden för läkarundersökningar av skolbarnen och övervakande i övrigt av barnens hälsoförhållanden vid folk- och småskolorna. Utredning har också verkställts och resulterat i ett förslag om skolläkarvårdens rationella ordnande i vårt land. På grund av den mellankommande kristiden och de ekonomiska påfrestningar denna medfört för statsmakterna, har ifrågavarande förslag emellertid ej lett till några åtgärder.

De skäl för en lösning av denna för folkhälsan så betydelsefulla fråga, som anfördes i 1928 års motion, äro alltjämt lika aktuella. Det är därför att förvänta att frågan om en rationell skolläkarvård omfattande *alla* skolbarn ånyo snarast möjligt upptages till prövning och att förslag från Kungl. Maj:t förelägges riksdagen. Framför allt är detta önskvärt ur landsbygdens synpunkter. Det har nämligen kunnat konstateras att hälsotillståndet bland landsbygdens barn är betydligt sämre än bland städernas barn. Detta är helt naturligt, då en hel del av de sociala åtgärder för skolbarnens bästa, såsom barnbispisning, skolbad etc., som de flesta städer numera genomfört, icke kunnat vidtagas i flertalet landsbygdskommuner, av ekonomiska och

andra skäl. Även om intresset för det uppväxande släktets hälsotillstånd finnes hos en del kommuner, anse de sig icke i stånd att ensamma bära kostnaderna för läkarvården i skolorna. Det är fullt riktigt som statsutskottet, i sitt yttrande i frågan 1928, anförde, att detta intresse bör stödjas av det allmänna och att ett statsingripande på detta område jämväl är ägnat att leda andra kommuners uppmärksamhet på frågan. Att särskilda åtgärder äro av behovet påkallade för landsbygdens vidkommande, framgår bl. a. därav att endast omkring en sjundedel av landsbygdens kommuner lär ha ordnad skolläkarvård vid sina folkskolor. Under sådana förhållanden torde det vara lämpligt att utan avvaktande av skolläkarvårdens ordnande i dess helhet redan för nästkommande budgetår ett belopp av 40 000 kronor, vilket belopp föreslås i skolöverstyrelsens ovan omnämnda förslag, ställes till skolöverstyrelsens förfogande för bidrag åt kommuner och skoldistrikt på landsbygden för läkarundersökningar av skolbarnen och övervakande i övrigt av barnens hälsotillstånd vid folk- och småskolor.

Beträffande grunderna för bidragens utgående torde dessa lämpligen fastställas av Kungl. Maj:t, efter förslag av skolöverstyrelsen.

I anslutning till vad ovan anförts tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att ett anslag av 40 000 kronor för nästkommande budgetår ställes till skolöverstyrelsens förfogande, att efter ansökan i varje särskilt fall och efter grunder och med belopp, som av Kungl. Maj:t fastställas, utgå till bidrag åt kommuner och skoldistrikt på landsbygden för läkarundersökningar av skolbarnen och övervakande i övrigt av barnens hälsoförhållanden vid folk- och småskolorna.

Stockholm den 22 januari 1935.

Olivia Nordgren.